

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلغی
(۱۵۰) خار ج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشددر .

نسخه سی ۵ غروشددر .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشددر
سنه لکی ۵۲ نسخه در .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خواننده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلمه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولنلاز .

الکتابخانه

آدرس تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
و اوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمددر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری نک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نه یه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

نه اخلاق طائمشلر، نه دده مقدسات بيلمشلر... بايماق رذالت براقامشلر. ايشته حكومت مليه من استانبوله كلديكي زمان بويله برطاقيم مناسبشز احوال قارشوسنده قالمش وبالطبع صوك درجه متأثر اوله رق تدریجی بر صورتده بو قالفلك اوكنه كچمه به عزم ايتمشدر. ايشته بالاده كي تبليغ بو عزمك آثار تأييديه سيدر.

هر كس شونی بيلمليدركه «حسيات و غنعات اسلاميه بي رنجيده، ايديلمكدن وقايه، و آداب و اخلاق عموميه به مخالف احواله، ضمانت اوتندن بری بويوك ملت مجلسنك عمده اساسه سيدر. مسكراتی قالدیرمش، قاری منع ايتمش، فحش ده كلياً قالدیرمق اوزره تشبثات لازمه ده بولونمش [۱]، دها برطاقيم قالفلك اوكنه كچمك تدابير لازمه بي اتخاذ ايتمشدر. بعض غزته لر هر نه دنسه بويوك ملت مجلسنك بو خدمات مبروره سندن بحث ايتمك ايشته منزل؛ مجلس ملي بي كندی كيفلرينه، كدی پردنسييلريه كوره خلقه طائيتمق يولنی طوتيورلر و بويوزدن خلاف ماقع بر طاقيم ذهابلر حصوله كليور.

ايشته بو اعتبارله بويوك ملت مجلسي حكومتك بوتيليني بر قيمت واهميت مخصوصه بي حازدر. آرتيق هر كس بيلسونكه حسيات و غنعات اسلاميه بي رنجيده ايتمه، اديان و مذاهيدن بری تزييف و تحقيره، آداب و اخلاق عموميه به، اديان موجوده آداب و احبابه مخالف احواله جرائنه هيچ كيمسه نك حق يوقدر. ان شاء الله بعدما حكومت مليه مزك مراقبه سته تابع اوله جق اولان سينه مالرده حسيات و غنعات اسلاميه به، آداب و اخلاق عموميه به مخالف فيلملر كورولمه به جك و تيارولرده كي مناسبشز لكرلك، ار ككلك قادينلرله برلكده دواملری كي آداب اسلاميه به كلياً مخالف احوالك ده اوكنه كچيله جكدر. آداب و اخلاق اسلاميه مزى هر درلو خاللدن وقايه به جالیشانلرك بو خصوصيه موفقيتي نمنی ايتمك هر مسلمانك بورجيدر.

معارفك حالى

مجلس عمومى ولايتك بو هفته انعقاد ايدن صوك جلسه لری استانبول معارف بودجه سى طولانيه شتلى مناقشه و تنقيدلرله كچمشدر. بوتون يومى مطبوعاتك موضوع بحث ايتديكي بو مناقشات و تنقيدات آرمسند بعض مسئله لر بزمده نظر دقتمزی جلب ايتدی. اونلری شيمديلك خلاصه قيد ايتمه بي مناسب كوردك.

[۱] توركيايه كرك عمومى، كرك خصوصى فحشك ممنوعيته دائر متعدد مبعوثلر طرفندن حاضرلاران لايحه قانونيه عائد اولدينى انجمنلردن كچمك ميث عموميه ده مذاكره اولونه بيله جك بر راده به كشدی. اگر مجلس دوام ايتسه يدی، هيچ شبهه يوق بوكون فحش ده ممنوعات قانونيه صيره سته كيرمش اوله جقدی. ان شاء الله بو بويوك امر خيري ده ايكنجى مجلس ملي يايحه به موفقي اوله جقد.

حكومت مليه مزك بوتيليندن طولاني بوتون مسلمانلرك بك زياده ممنون و متشكر قاله جقلرينه شبهه يوقدر. زيرا منفعتلرينه و با ذوق و كيفلرينه دوشكون برطاقيم كيمسه لر ايتي اودرجه به كتيرمشلردى كه بو احوال قارشوسنده مسلمان قلدلرينك اك درين تأثرلرله، اك آجيقلى المارله صيرلامامسى ممكن دكلدى؛ آرتيق اك اهميت و يريله ين شى «حسيات و غنعات اسلاميه» اولمشدى. صانكه بو خصوصيه بايانسز بر حریت و يريلش كي هر كس ايشته ديكنى يايتمده كنديسنى حریت مطلقه صاحبي عد ايدبيوردی. ياتاق اوطا لرنده جريان ايدن احوالى سينه مالرده كوسترمك، همده كنج قيزلرله ار ككلكه برلكده اوله رق تشهير ايتمك آز ككشده اك صوكره پيغمبرلری ده سينه مالره كچيرمه به باشلامشلر. آرتيق نظرلرنده (عفت و ناموس) ك قيمتى باجورا درجه سته كلكدن صوكره منفعت شخصيه لر بي تأمين ايچون مقدمات ايله استغفاه قدر قالفشمشلر. معاذاه يا دها، اوچ سته استانبول حاكيت اسلاميه دن جدا قالسه يدى نه اولوردی؟ هيچ شبهه يوق، آرتيق مسلمان قالمق ايشته ينلر ايچون بورالرده اوطورمق قابل اولمازدی. هر كون كوزى او كنده ناموسنك، مقدسانك، حسياتنك، غنعاتنك چيكنه نديكنى، پامال حقارت اولديغنى، وسيله منفعت اتخاذ ايدلديكنى كورورده ياشامه نك امكانى وارميدى؟ مادامكه آرتيق مسلمانلرك حسيات و غنعات اسلاميه لر بي رنجيده ايديلمكدن وقايه ايدرجك بر قوت قالمامشدى، حقيقى مسلمانلر بورالرده ناصيل بارينه بيليرلردى؟ اوچ سته ظرفنده استانبولك بو حاله كلسندن مسئول اولان دور سابق حكومتى بالكز انسانلر نظرنده دكل، عندالله دخی بك عظيم وباله كرفتار اولمشدر. هر شيتى باشى بوش براقش. تيارولر، سينه مالر ذرد قدر اخلاق قيديله مقيد اولمايه لزوم كورمه مشلر؛ ايشته دكارى اويونى اوينامشلر، ايشته دكارى فيلملری كوسترمشلر. برطاقيم كنج بكار عائله لر ينك، يا خود بكنندكارى مسلمان خانمك قولدن طوتوب تيارولره، سينه مالره، بيراخانه لره برلكده كوتورمشلر؛ اسلام عمومخانه لری تا محله لره قدر طاشمش؛ وثيقه لى اسلام قادينلرينك عددی تويلری اوربرته جك مقداره بالغ اولمش. اجنبى اشغالى آلتنده ناموسدن، عفتدن، مستحسن عادتلردن، مقدس حسلدن، الحاصل فضيلت نامنه نه وارسه هيسندن تجرد ايدن برطاقيم ارباب سفاقت، مسلمانلرك «حسيات و غنعات اسلاميه سنى رنجيده» ايتمك شويله دورسون، مسلمانلری قهر ايدرجك احواله جرائدن بيله كرى طور مامشلر؛ مثلاً بر مسلمان قادي بي راجبى ضابطنك قولنده مسلمانلر آرمسندن اويله غرور واستخفافلرله كچرمش كه زواللى مسلمانلر ايچون يرك دينه كچمك اويتمده ياشامقدن بيك قات خبرلى تلقى ايديليرمش... الحاصل هر كس باشى بوش قالمش، فطرتى بوزوق اولانلر ايدن قازيقدن قورتولمش كي نه آداب عموميه ديمشله،

تحصیل کیندرجه فنانا شور :

مجلس عمومی اعضا شدن علی بک دیورلر که : « بکون کرک کندی تدقیقاً نتیجه سنده ، کرک برچوق معلملرک وارباب اختصاصک واولیای اطفالک نتیجه تدقیقاًته مراجعت ایدرک اوکرندم که مکتبلر مزده بکونکی تحصیل اون سنه اولکی تحصیلدن دها فنادر . چوققلر برشی اوکره نه دن چیقیورلر . » علی بک افندی بویانایله الک مهم برمشله یی اورتیه آتمش بولونیورلر . تحصیل ابتدائی معارفک تمیدر . اکر بو بوزوق ایسه وکوندن کونه فنانا شورسه هرشیدن اول بونی اصلاح ایدرک تدایره توسل ایتک اقتضا ایدر . بوخصوصده نه قدر فداکارلق ایدلر آذر . ابتدائی تحصیلک بوزوقلغندن حاصل اوله جق ضررلر ، مالی ، سلطانی تحصیلک بوزوقلغندن متولد ضررلرله نسبتله دها بویوک و مؤثردر .

علی بک افندی اداره ، صحت ، تربیه ، تعلیم و تدریس نقطه نظرلرندن اولان بوزوقلقلری ایضاح ایتدکن صوکره بونلره قارشی یایلمسی لازم کان تدبیرلری ده کوسترمش و والی بک افندی ده وومی الیهک بو فکرلرینه اشتراک ایتشدر .

فرانسزجه تدریساتک الفاسی :

بومشله ، مجلسده شدتلی مناقشات سببیت ویرمشدر . اعضا دن علی حید بک ابتدائی نمونه مکتبلرندن فرانسزجه تدریساتک الفاسی تکلیف ایتش و والی بک افندی ده بوکا مظاهرت ایلشدر . والی حیدر بک افندی برکنجک فضلله لسان بیللمسی ذکاسنه هیچ بر تأثیر اجرا ایدمه چکنی ، بزده کی کنجکلرک هپ مأموریت حیانه آتیلدیغنی ، مکاتب ابتدائیه ده کی فرانسزجه تدریساتک طلبه نک ذهنی یورمقدن باشقه بر شینه یارامادیغنی ، مقصد هرکسه لسان اوکره تمک اولمادیغنی ، چوقق اکر تحصیل عالی کوره چکسه او زمان لسان اوکره نه چکنی سولش و فرانسزجه تدریساتک قالدیرلمسی بک موافق اوله جغنی ایلری سورمشدر . معارف مدیری صفوت بک ابتدائیلردن فرانسزجه نک قالماسی علینده چوق مدافعا نه بولونمش سه ده مجلس عمومی ولایت فرانسزجه تدریساتک الفاسی حقنده کی تکلیفی اکثریت عظیمه ایله قبول ایلشدر .

خالد ضیا بک بو قراری متعاقب اوزون بیاناتده بولونه رق مکاتب ابتدائیه دن فرانسزجه نک بوس بوتون الفاسی منطقسز اولدیغنی ایضاح ایلش و هیچ اولما زسه استانبولک مختلف محللرنده کی نمونه مکتبلرندن بشنده فرانسزجه تدریساتک دوام ایدیللمسی تکلیف ایتش و بو تکلیف ناصیه ردا یدیلیرک بوخصوصده معارف مدیریتته صلاحیت ویریلشدر . مکاتب ابتدائیه ده لسان اجنبی تحصیل اولونماسنک منطقسزلغنی

طوغروسو بز آکلایه مادیق . نرم بیلدی کمزه کوره دنیاده دولت تشکیل ایدن هیچ بر ملت یوقدر که ابتدائی مکتبلرنده اجنبی لسانی تحصیل ایتدیرمش اولسون . یالکز مستملکه حالده بولونان ملت لک ابتدائی مکتبلرنده او مستملکه صاحی اولان دولتک لسانی مجبوری اوله رق تحصیل ایتدیرلمکده در . اکر تورکیاده مستملکات ملت رینه قیاس اولونورسه اوباشقه ! فرانسه یه قارشی بوقدر مجلویتک معناسی نه در ، اکلایله مایور . باخصوص بزى الک مدهش براسارت مالیه واقتصادیه چنبری ایچینه صوقق ایسته دیکی شو زمانده !

اوت ، اورتده بر منطقسزلق وار . فقط هر حالده بو منطقسزلق مکاتب ابتدائیه ده اجنبی لساننک لزومی ایلر و نسورولمسنده اوله کرکدر .

قرآنه و علوم دینیہ درسلى :

هاشم بک ده قرآن کریم و علوم دینیہ درسلىنک اختصاص درسلى میانده تفریق ایدیلدیکنی و بو تفریق سببی آکلایه مادیغنی ، دیگر معلملرک بو درسلى نیچون اوقوتامادقلرینی صورمش ؛ اعضا دن اسماعیل حق بک ده مکتبلری کزدیکنی ، حقیقه مع الاسف بعض معلملرک بو درسلى آرزو ایدیلدیکی شکلده اوقوتامادقلرینی سوبله مشدر . معارف مدیری صفوت بک ایسه بو درسلرک دارالمعلمینده معلم نامزدلرینه ایچه تدریسی ایچون تشبث ایتدیکنی و پروغرامه بو درسلر ایچون فضلله ساعت علاوه ایدیلدیکنی بیان ایتشدر .

مقدما بو درسلر دارالمعلمینده بک کوزل کوستریلوردی واسکی دارالمعلمین مآذونلری علوم دینیہ یی الک یی بر صورتده تدریس ایدمه بیلورلردی . فقط صوکره لری ، بالخاصه ساطع بک دارالمعلمین باشه چکدکن صوکره اوبک مهم اولان مؤسسه مزده مع التأسف بوبله تنفیذ و مؤاخذه اولونه جق برحاله کلدی . ان شاء الله معارف مدیری بو مؤسسه عرفانلرک ده اصلاح و ترقیسنه موفق اولورلر .

مکتب صنایع — دارالاطافه :

مجلس عمومی ولایتک شایان دقت اولان قرارلرندن بری ده ۹۰،۰۰۰ لیرا وضع ایدیلن مکتب صنایع بودجه سنک ۶۰،۰۰۰ لیرایه تنزیلی ایله دارالاطافه بودجه سنک ۲۵،۰۰۰ [بر روایت کوزه ۳۸،۰۰۰ ، دیگر بر غنیته نک روایت کوره ده ۴۸،۰۰۰] لیرایه ابلاغیدر . نرم نه قفاده اولدیغمزی کوسترمک ایچون بو رقلرک بلاغنی کافیدر . بو کونکی ترقیات خارق العاده صنایعک انکشافی نتیجه سی اولدیغنی بیلدی کمز حالده ایشسته صنایعه قارشی آلدیغمز وضعیت بو مرکزده در ! مکتب صنایع ، ترقی شوبله طورسون ، آنجق حال حاضرینی ادامه ایچون طبقسان بیک لیرایه لزوم کوستردیکی حالده

تشکراتیک بوتون مسلمانلرک بورجیدر. ان شاء الله چوق کچمکسزین دیگر منکراتیک ده قالدیغنی، قالدیرلدیغنی کورمک نصیب اولور. ذاتاً بومردار ایچکی، بوتون قنالقارک منبئی در، ام الحباشدر. بونک قالماسیله برچوق قنالقار طبیعتیله آزاله جقدر. اگر حکومت ملیه من بر آرز دها همت وغیرت کوسترسه رذائلک اوکنه کچمک او قدر مشکل برایش اولماز.

ایچکی ممنوعیتک استانبولده ۱۵ حزیراندن اعتباراً صورت قطعیله تطبیق حقدده والی بک افندیگ عزملریله برابر هلال احضر جمعیتک مسامی و مجاهداتیله آلفیشلاماق قابل دکلدر. قانون چیقدی چیقده لی هلال احضر جمعیتی تشبثاندن کری طورمادینی کی چکن کونده صورتی آئیده محرر راستدعای مقام ولایتہ تقدیم ایتشدی:

« بویوک ملت مجلسنک اک بویوک اجرا آتندن بری تلقی ایتدیکنز و ممالک متدنه نیک بک علاقه و تقدیر ایله تعقیب ایتدیکی کثول ممنوعیتی قانونک تام اوج آیدر استانبولده تطبیق اولونماسی، تطبیقنده برچوق محذورل تأمل ایدرک تأخیره قالمیشلماسی مملکتیزک صنف متفکرینک اکثریتک منتسبی اولدینی هلال احضر جمعیتجه بک زیاده تأسی موجب اولشدر. خلقک منافعه عاید قوانینک باشنده اولسی ایجاب ایدن بویله بر قانونک اجنبی اشغالی وسیله سیله عدم تطبیق هر کون بیکارجه کشیلرک زهرلنمسی، صوک فالان ثروت قیرینتیلرینک میخانه لره کیتیمسی، برجنون مهوردن ماعدای برشی اولمایان سرخوشلر یوزندن جنایتلرک هله شو اوج آیدده عادتاً قودورمنجه سنه آرتماسی مستلزم اولویور. متارکه زماننده واستانبول حکومتک اک عاجز زماننده بیل بو ممنوعیتک استانبولده تطبیق بک سهیل واجبیلرجه جدی ممانعته معروض قالمایحی بزجه محقق اولدینی ایچون حکومت سابقه بر آن وظیفه ده دعوتدن و خلقه خدمتدن فارغ اولاماشدق. حالبوکه درت کوزله بکله دیکمن بومسعود کونلرده استانبولده ایلک خیرل اجرا آت دیه کثول منعه بوتون خلق منتظر دی. بوکون بوتون دنیا ده کثول مجادله سی یاییلرکن مسلمان بر مملکتده ایچکینک منعی ایچون حکومتک امرلینه هیچ بر اجنبی حکومتی جدی بر مداخله ده بولونماز. بولوندینی مملکتک عرف و عادتیه حرمت ایتدین واهالیسنی زورله زهرلنمک قالمیشاجق حکومتلری، کره ارضده طرفدارلری میلیونلره بالغ اولان هلال احضر جمعیتی، وجدان عمومی عالمده پروتستو ایتمک حاضردر.

فرداده ممنوعیت اندیشه سیله بکریلکی صوک درجه ده چیقاران استانبولک آشانی صنفک ایچکی یوزندن معروض قالدینی شامتی بر متخصص کوزیله تعقیبه حاجت یوق، غزته لک ضابطه حوادثی بک بلیغ صورتده کوستریور. بناء علیه هلال احضر جمعیتی، وقت کچیرمکسزین ایچکی ممنوعیتک استانبولده تطبیق کال اهمیتله استرحام ایتدیکنی و بو خصوصده حکومتزه هر صورتله مظاهر اولدیغنی بیانه، هیئت مرکزیه نیک صوک اجتماعک اتفاق آرا قراریله مأمور اولدیغنی عرض ایلرم اقدم. »

هلال احضر جمعیتی رئیس

دورقنور مظفر عثمان

بوندن باشقه هلال احضر جمعیتی مبعوث انتخاباتی مناسبتیله خلقه خطاباً آریجه بر بیانیامده نشر ایتشددر. استانبولده هان بوتون جامع و مسجد دیوارلرینه و سائر محللره یایشدیریلان بویاسنامه نیک بر صورتی ده آتییه درج ایدیور. امیدایلرزه که تورکیانک هر طرفنده کی مسلمانلر هلال احضر جمعیتک بونصیحتنه رعایتی اقدم وظیفه تلقی ایلرلر.

مجلس آتیش بیک لیرا ایله اکتفا ایتمش، اوده والی بک افندیگ همتلریله اولشدر. مکتب صنایعدن تنزیل ایدرز؛ دارالاحانه کلنجه اوکا بول بول سماحتلرده بولوروز. ایشته ترقی و غربلی اولمیی بو صورتله تلقی ایدیوروز.

دارالاحان کوزل کوزل شریقلر، نغمه لرله دمسیاز اولورکن اونه ده مکتب صنایع مدیری ده ماکینه لرینه یاغ تدارکی ایچون دوشونوب طوره جقدر.

کورولیور که هرایشک باشی «ذهنیت» مسئله سیدر. او، دیکشمه دکن صوکره چاره صلاح و سلامت یوقدر.

ایچکی قالدیور

یارینکی جمعه کونی استانبول ایچون اک مهم بر کوندر. بوکونی بوتون مسلمانلرک تسعید ایتلری، بوتون عالمه لک بایرام اتخاد ایتلری اقتضا ایدر. یاریندن اعتباراً آرتیق میخانه لک قابولرینه کلیدلر آسیایور، ایچکی فیچیلری برلره دو کیلیور، راقی قدحلری قیریلیور، عیش و نوش عالمی بقیلیور. یاریندن اعتباراً آرتیق سوقاقلری طولدوران سرخوش نعره لری کسلیور، طوغدی طوغدی بابالری هیچ بر دفعه آقشام بکننده کورمه من زواللی یاوروجقلر بابالرینه قاووشیور، هر کیجه سرخوش قوجه لرینی خوف و خشیت ایچنده بکله من صولوق بکزی قادینلر شن و شاطر اولنلری قارشیلایور. یاریندن اعتباراً آرتیق میخانه کوشه لرندن قالمایانلر کوندوز قازاندقلرینی آقشام اولرینه کوتو-ریور، قوری اتمکله فالان بر چوق عالمه لر صیجاق یمکیور، جوجقلر بابالرینک یانه سوقولیور، بالار اولادلرینی اوقشایور، قادینلر عالمه سعادت قویور. یاریندن اعتباراً آرتیق میخانه جیلر مؤید کورکه محکوملر کی جزالری چکمه یه باشلایور، شیمدی یه قدر زهرله دکلی زوالیلرک آهنه طوتولمقدن تریور، قانونه قارش، جاهل مسلمانلره قارش، بکی طوزاقلر ترتیبیله مشغول اولیور. یاریندن اعتباراً آرتیق حبسخانه لک قابوسی قاپایور، سوقاقلرده جنایتلر قالدیور، ناموس دشمنلرینی اندیشه آلیور، عمومخانه لک قابولری چالیناز اولیور، چالوب چاریمقله کچیمک ایسته ینلر یایدقلرینک عانیتی دوشونه بیلیور، هر کس عفتانی باشنه آله رق حق یولنه کیرمک لزومی حس ایدیور. الحاصل آرتیق یاریندن اعتباراً دین مینمیزک تعطیل ایدیلن بر حکمی یکیدن ساحه لطیفه وضع اولونیور، انسانلر شقاوتدن قوزتوله رق سعاده قاووشیور. ایشته یارینک استانبولک اسلام حیاتنده بو قدر بویوک، بو قدر مهم بر قیمتی واردر. بویله معظم و مبارک برکونی بایرام یاغتی، دین مینمیزک بو حکم جلیلی تأیید ایدنلره، تأییده سبب اولانلره جان و کولدن